KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 2. juni 2004

om Italiens, Regionen Siciliens, statsstøtte til salgsfremme af og reklame for landbrugsprodukter

(meddelt under nummer K(2004) 1923)

(Kun den italienske tekst er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2007/54/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i overensstemmelse med denne artikel [1] og under hensyntagen til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFORLØB

(1) Ved brev af 2. september 1997, registeret den 5. september 1997, informerede Italiens faste repræsentation ved Den Europæiske Union i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 88, stk. 3, Kommissionen om artikel 6 i Siciliens regionallov nr. 27 af 1997.

(2) Ved telex VI/41836 af 28. oktober 1997 opfordrede Kommissionen de ansvarlige myndigheder til at give yderligere oplysninger om støtten omhandlet i artikel 6 og om regionallov nr. 27 af 1997.

(3) Ved brev af 19. januar 1998 sendte de ansvarlige myndigheder supplerende oplysninger og meddelte, at loven allerede var trådt i kraft. Meddelelsen blev imidlertid optaget i registret over uanmeldt støtte med nummer NN 36/98, som det blev meddelt Italien ved brev SG(98)D/32328 af 3. april 1998. De ansvarlige myndigheder anførte desuden tydeligt, at den i loven omhandlede støtte ikke ville blive tildelt før en positiv afslutning på proceduren i henhold til traktatens artikel 88.

(4) Ved telex VI/13937 af 31. maj 2000 (forud anmeldt på engelsk med telex VI/10442 af 14. april 2000) opfordrede Kommissionen de ansvarlige myndigheder til nærmere at forklare bestemmelserne i regionallov nr. 27/1997 og fremsende en kopi af lovteksten.

(5) Ved brev af 31. juli 2002, registreret den 5. august 2002, meddelte de ansvarlige myndigheder supplerende oplysninger om lovens artikel 5.

(6) Ved telex AGR 024925 af 22. oktober 2002 bad Kommissionens tjenestegrene de ansvarlige myndigheder om at komme med forklaringer og tydeliggørelser til de nyligt fremsendte oplysninger og til foranstaltningerne i regionallov nr. 27/1997. I samme brev foreslog Kommissionens tjenestegrene de ansvarlige myndigheder at overveje at tilbagetrække anmeldelsen, hvis disse myndigheder kunne give sikkerhed for, at støtteforanstaltningerne i artikel 6 i regionallov nr. 27 af 1997 og eventuelle andre bestemmelser i samme lov endnu ikke var blevet og heller ikke ville blive anvendt.

(7) Da Kommissionens tjenestegrene ikke havde modtaget noget svar på ovennævnte telex, sendte de ved telex AGR 30657 af 20. december 2002 de italienske myndigheder en rykkerskrivelse, hvori de opfordrede dem til at forelægge de ønskede oplysninger inden en frist på en måned og med angivelse af, at hvis de på det pågældende tidspunkt ikke havde modtaget tilfredsstillende svar på alle punkter, ville Kommissionens tjenestegrene forbeholde sig ret til at foreslå Kommissionen at udstede et påbud om de pågældende oplysninger i medfør af artikel 10, stk. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 [2].

(8) Ved brev af 10. juli 2003 SG(2003)D/230470 meddelte Kommissionen Italien sin beslutning om påbud om oplysninger med hensyn til artikel 6 og artikel 4 i regionallov nr. 27/1997, der blev vedtaget den 9. juli 2003 (K(2003) 2054 endelig) i medfør af artikel 10, stk. 3, i forordning (EF) nr. 659/1999.

(9) Med påbuddet om oplysninger havde Kommissionen bedt Italien om inden en frist på 20 arbejdsdage fra meddelelsen om sin beslutning at forelægge alle dokumenter, oplysninger og data, der måtte være nødvendige for at sætte Kommissionen i stand til at afgøre, om den ifølge loven ydede støtte var forenelig med fællesmarkedet. Ud over at opfordre Italien til også at give andre oplysninger, der måtte være nyttige for vurderingen af de ovennævnte bestemmelser, præciserede påbuddet en række informationer, som blev Italien bedt om at meddele.

[1] EFT C 48 af 24.2.2004, s. 2.

[2] EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1. Ændret ved tiltrædelsesakten af 2003.

(10) Kommissionen har hverken modtaget svar på denne henvendelse eller anmodning om en forlængelse af fristen for afgivelse af svar.

(11) Ved brev af 17. december 2003 (SG(2003)D/233550) meddelte Kommissionen de italienske myndigheder sin beslutning K(2003) 4473 endelig af 16. december 2003, hvormed den indledte proceduren i EF-traktatens artikel 88, stk. 2, hvad angår støtteforanstaltninger vedrørende artikel 4 (Reklame for sicilianske produkter) og artikel 6 (Cooperative, cantine sociali) i regionallov nr. 27/1997.

(12) Kommissionens beslutning om at indlede proceduren blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ([3]). Kommissionen har opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger hertil.

(13) Ved brev af 10. februar 2004, registreret den 13. februar 2004, bad Italiens Faste Repræsentation ved Den Europæiske Union på vegne af regionen Sicilien Kommissionen om en forlængelse på 20 arbejdsdage til at skaffe de oplysninger, Kommissionen udbeder sig i beslutning K (2003) 4473 endelig af 16. december 2003 med henvisning til artikel 4 (Reklame for sicilianske produkter) i regionallov nr. 27/1997. Ved samme lejlighed meddelte de italienske myndigheder, at de havde til hensigt at tilbagetrække anmeldelsen af støtteforanstaltningen i artikel 6 (Cooperative, cantine sociali), der som anført i brevet ikke var blevet anvendt.

(14) Ved telex AGR 05312 af 23. februar 2004 bekræftede Kommissionens tjenestegrene, at forlængelsen, som Italien havde bedt om, var blevet tildelt med virkning fra den 13. februar 2004.

(15) Ved brev af 18. februar 2004, registreret den 26. februar 2004, videresendte Italiens Faste Repræsentation en anmodning om en forlængelse på 20 arbejdsdage med henvisning til samme støtteforanstaltning.

(16) Ved brev af 24. februar 2004, registreret den 1. marts 2004, efterfølgende bekræftet ved brev af 12. marts 2003, registreret den 17. marts 2003, gav de italienske myndigheder Kommissionen meddelelse om tilbagetrækningen af anmeldelsen om støtteforanstaltningen i artikel 6 (Cooperative, cantine sociali) i regionallov nr. 27/1997, der som anført i brevene ikke var blevet og ikke ville blive anvendt.

(17) Ved telex AGR 07074 af 11. marts 2004 blev de italienske myndigheder informeret om, at der ikke ville blive givet nogen forlængelse af fristen for indgivelse af oplysninger og/eller bemærkninger efter den 24. marts 2004, eftersom beslutningen om indledning af proceduren var blevet offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* af 24. februar 2004 og fristen for indsendelse af bemærkninger fra tredjeparter hertil var fastsat til samme dato. I samme telex tog Kommissionens tjenestegrene anmeldelsen til efterretning om tilbagetrækning af artikel 6 (Cooperative, cantine sociali) fra regionallov nr. 27/1997.

(18) Kommissionen modtog bemærkninger fra de italienske myndigheder med henvisning til artikel 4 (Reklame for sicilianske produkter) i regionallov nr. 27/1997 ved brev af 15. marts 2004 (registreret den 18. marts 2004).

(19) I overensstemmelse med beslutningen om at indlede proceduren ([4]) vedrører denne beslutning udelukkende den statsstøtte, der er omhandlet i artikel 4 (Reklame for sicilianske produkter) i regionallov nr. 27/1997 til fordel for landbrugsprodukter opført i traktatens bilag I, der kan have eksisteret og være givet efter ikrafttrædelse af *EF-rammebestemmelser for statsstøtte til reklame for produkter opført i EF-traktatens bilag I og visse produkter uden for bilag I* ([5]), (i det følgende benævnt »rammebestemmelserne for reklame«), dvs. fra den 1. januar 2002.

(20) I betragtning af at anmeldelsen om artikel 6 (Cooperative, cantine sociali) i regionallov nr. 27/1997 blev trukket tilbage af Italien ved brev af 24. februar 2004, registreret den 1. marts 2004, er der ingen grund til at beskrive og vurdere støtteforanstaltninger vedrørende nævnte artikel 6.

II. DETALJERET BESKRIVELSE AF STØTTEN

(21) Artikel 4 (Propaganda di prodotti siciliani) er en ændring af artikel 17 i regionallov nr. 14/1966, og det hedder heri, at »1) reklamekampagner iværksættes direkte af regionalministeriet eller instituttet for udenrigshandel eller af specialorganer eller konsortier, der oprettes af Ente Fiera del Mediterraneo og Ente Fiera di Messina, eller af et af disse foretagender og et eller flere af regionens handelskamre på grundlag af programmerne i artikel 15. Disse programmer kan være treårige. 2) Når der ses bort fra de konsortier, der nævnes i det foregående, gælder reglerne for overdragelse af den offentlige administrations opgaver, hvis programmernes udførelse overlades til organer uden for den nationale eller regionale administration«.

(22) På trods af de gentagne anmodninger fra Kommissionens tjenestegrene og påbudet om oplysninger udstedt af Kommissionen ved beslutning af 9. juli 2003 har de italienske myndigheder ikke indgivet de oplysninger, som ville have gjort det muligt for Kommissionen at fjerne enhver tvivl om, at artikel 4 måtte indeholde statsstøtte i medfør af EF-traktatens artikel 87, stk. 1, og i givet fald vurdere, om sådan støtte kunne anses for forenelig med fællesmarkedet. Det var desuden ikke klart, om den pågældende støtte allerede var blevet givet.

([3]) Jf. fodnote 1.

([4]) Jf. punkt 27, 28 og 29 i beslutningen offentliggjort i EUT C 48 af 24.2.2004, s. 2.

([5]) EFT C 252 af 12.9.2001, s. 5.

(23) Kommissionen bemærkede i sin beslutning om at indlede proceduren i traktatens artikel 88, stk. 2, om den pågældende støtteforanstaltning, at den på det tidspunkt i proceduren, af mangel på oplysninger fra de italienske myndigheder, ikke vidste, om artikel 4 i regionallov nr. 27/1997 betød indførelse af eller en ændring i statsstøtte til salgsfremme af og/eller reklame for landbrugsprodukter opført i traktatens bilag I.

(24) Kommissionen har desuden udtrykt tvivl med hensyn til støtteforanstaltningernes forenelighed med fællesmarkedet, eftersom den ikke havde modtaget svar fra de italienske myndigheder, var det overhovedet ikke klart for Kommissionen, om de i lovens artikel 4 omhandlede finansieringsforanstaltninger var forenelige med de i øjeblikket gældende regler for denne type støtteforanstaltning, dvs. reglerne i *rammebestemmelserne for reklame*.

(25) I betragtning af de nærmere regler for gennemførelse af reklame- og salgsfremmeprogrammer og -kampagner omhandlet i artikel 4, beskrevet ovenfor under betragtning 21, tvivlede Kommissionen på, om de deri fastsatte statsstøtteforanstaltninger var blevet gennemført i overensstemmelse med fællesskabsreglerne for offentligt udbud. For så vidt angår især den direkte udvælgelse af virksomheder og organer, der udfører reklamekampagnerne, tvivlede Kommissionen på, om der skriftligt var blevet indgået en gensidigt bebyrdende aftale mellem den kontraherende myndighed og forud valgte tjenesteydere, og i så fald om de strenge betingelser fastsat i *Teckal* ([6]) -dommen var blevet opfyldt. Hvis de pågældende betingelser ikke var blevet opfyldt, tvivlede Kommissionen på, om udvælgelsen af mellemmænd var foregået efter reglerne i Rådets direktiv 92/50/EØF ([7]), hvor disse gælder, og under alle omstændigheder efter traktatens principper, navnlig om ligebehandling og gennemsigtighed, der skal sikre »en passende grad af offentlighed«, som Domstolen kræver ([8]).

III. BEMÆRKNINGER FRA INTERESSEREDE PARTER

(26) Kommissionen har ikke modtaget bemærkninger fra interesserede parter.

IV. KOMMENTARER FRA ITALIEN

(27) Kommissionen har modtaget kommentarer fra Italien, på vegne af Regionen Sicilien, ved brev af 15. marts 2004, registreret den 18. marts 2004.

(28) I dette brev bekræftede de italienske myndigheder tilbagetrækningen af anmeldelsen af artikel 6 i regionallov nr. 27/1997 og meddelte deres bemærkninger vedrørende artikel 4.

(29) De italienske myndigheder anførte især, at den ændring, der blev indført med artikel 4 (Reklame for sicilianske produkter) i artikel 17 i regionallov nr. 14/1966 om reklamekampagner der iværksættes af konsortier, der oprettes af Ente Fiera del Mediterraneo og Ente Fiera di Messina eller mellem disse og et eller flere af Regionens handelskamre, ikke er blevet anvendt, fordi de nævnte konsortier aldrig er blevet oprettet.

(30) Ifølge de givne oplysninger gennemføres reklamekampagnerne direkte af regionalministeriet eller instituttet for udenrigshandel (standardkontrakter i årene 1993-1998 og 1999-2001-2003 i forbindelse med aftaler mellem industriministeriet og regionerne). De ansvarlige myndigheder udvælger hvert år de forslag, der fremsættes med henblik på finansiering, og sørger for de nødvendige tjenester til gennemførelsen heraf i medfør af gældende regler og i overensstemmelse med markedsregler, undtagen hvis der findes eneretskontrakter med organisatorerne.

(31) Regionalministeriets ansvarsområde dækker ikke kun fødevaresektoren, men også andre sektorer (håndværk, forlag, tekstilsektoren osv.). Med hensyn til den i denne sag relevante sektor finansieres 100 % af omkostningerne i forbindelse med følgende aktiviteter med offentlige midler:

a) deltagelse i udstillinger og messer i Italien og i udlandet: omkostninger direkte forbundet med leje af udstillingsstand, indretning af standen, vand- og eltilslutning, registrering i begivenhedens officielle katalog, reklame i forbindelse hermed, betaling af tolke, transport og forsikringer

b) tilrettelæggelse af internationale workshopper i Italien og i udlandet: omkostninger i forbindelse med organisation og tilrettelæggelse af møder (leje af lokaler, indretning, udvælgelse af møder, betaling af tolke og reklame i forbindelse med begivenheden)

c) reklamer i massemedierne (aviser, flyveblade og plakater, radio, tv).

(32) Modtagerne af støtte til finansiering af udgifter under litra a) og b) er konsortier af virksomheder og virksomheder, der er behørigt registreret hos handelskamrene i Sicilien. Udvælgelsen af støttemodtagere sker ved et årligt offentligt udbud om indkaldelse af forslag på basis af udvælgelseskriterier, der i forvejen er fastsatte og offentliggjorte i *Gazzetta ufficiale della Regione Siciliana* (regionens officielle tidende). På basis af betragtning 4 i Kommissionens forordning (EF) nr. 69/2001 af 12. januar 2001 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på de minimisstøtte ([9]) udgør støtte under litra a) og b) ikke eksportstøtte, og fra 2002 anvendes de minimis-reglerne på den pågældende støtte. Hvad angår fødevaresektoren, kan den

([6]) Domstolens dom af 18. november 1999 i sag C-107/98, Teckal Srl mod Comune di Viano og Azienda Gas-Acqua Consorziale (AGAC) de Reggio Emilia, Sml 1999 I, s. 8121.

([7]) EFT L 209 af 24.7.1992, s. 1. Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 2003.

([8]) Domstolens dom af 7. december 2000 i sag C-324/98, Teleaustria Verlags GmbH og Telefonadress GmbH mod Telekom Austria AG, Sml 2000 I, s. 10745.

([9]) EFT L 10 af 13.1.2001, s. 30.

pågældende støtte — i lyset af rammebestemmelserne for reklame — henhøre under den såkaldte »bløde« støtte, der er anført under punkt 14.1 i EF-rammebestemmelserne for statsstøtte i landbrugssektoren ([10]) og benævnt »tilrettelæggelse af konkurrencer, udstillinger og messer«. Selv om regionalloven ikke udtrykkeligt nævner loftet på 100 000 EUR pr. støttemodtager over en treårsperiode, ville støtten til en enkelt virksomhed med henblik på deltagelse i en messe eller workshopper ligge langt under et sådant loft.

(33) For så vidt angår reklamer i massemedierne, har de italienske myndigheder anført, at reklamekampagnerne både nationalt og i Fællesskabet ikke specifikt vedrørte produkter fra en enkelt virksomhed eller gruppe af virksomheder, men reklamerede for produkterne generelt, uden at fremhæve deres oprindelse, også selv når det drejede sig om regionens typiske produkter. I reklamekampagnerne i fødevaresektoren vedrørte budskabet til forbrugerne et produkt eller en gruppe af produkter uden henvisning til regionens producentvirksomheder. Generisk reklame uden opfordring til køb for produkter af den eneste grund, at produkterne er regionale, kan ikke anses for at være negativ reklame i forhold til produkter fra andre medlemsstater. Reklamen skulle således ikke udgøre en overtrædelse af traktatens artikel 28.

(34) Bemærkningerne fra de italienske myndigheder vedrører reklame og fremstød i både Det Europæiske Fællesskab og i tredjelande, men der er blevet anvendt de samme kriterier.

V. VURDERING AF STØTTEN

(35) I henhold til traktatens artikel 87, stk. 1, er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

(36) Den pågældende foranstaltning yder støtte via offentlige regionale midler til specifikke landbrugsvirksomheder i Sicilien, der unægteligt begunstiges af en urimelig økonomisk og finansiel fordel til skade for andre virksomheder, der ikke modtager et lignende bidrag. Ifølge EF-Domstolens retspraksis indebærer en virksomheds forbedrede konkurrenceposition takket være statsstøtte generelt en konkurrenceforvridning i forhold til de konkurrerende virksomheder, der ikke modtager sådan støtte ([11]).

(37) Foranstaltningen indvirker på samhandelen mellem medlemsstaterne, eftersom samhandlen med landbrugsprodukter i Fællesskabet er betydelig, hvilket fremgår af følgende tabel ([12]) med angivelse af den samlede værdi af indførsel og udførsel af landbrugsprodukter mellem Italien og Fællesskabet i perioden 1997-2001 ([13]). Det bør ikke glemmes, at Sicilien blandt de italienske regioner er storproducent af landbrugsprodukter.

	Hele landbrugssektoren	
	Mio. ECU-EUR	Mio. ECU-EUR
	Udførsel	Indførsel
1997	9 459	15 370
1998	9 997	15 645
1999	10 666	15 938
2000	10 939	16 804
2001	11 467	16 681

(38) Med henvisning til ovenstående bør der mindes om, at Domstolen har erklæret, at støtte til en virksomhed kan påvirke samhandlen mellem medlemsstaterne og fordreje konkurrencen, når virksomheden konkurrerer med produkter fra andre medlemsstater uden selv at være eksportør. Når en medlemsstat yder støtte til en virksomhed, kan den indenlandske produktion forblive den samme eller øges med det resultat, at mulighederne for virksomheder i andre medlemsstater for at afsætte deres produkter på den pågældende medlemsstats marked mindskes. Sådan støtte indvirker derfor på samhandlen mellem medlemsstater og fordrejer konkurrencen ([14]).

(39) Kommissionen konkluderer derfor, at denne foranstaltning omfattes af forbuddet i traktatens artikel 87, stk. 1. De italienske myndigheder har aldrig protesteret herimod.

(40) Forbuddet i artikel 87, stk. 1, er begrænset af undtagelserne i artikel 87, stk. 2 og 3.

(41) Undtagelserne i artikel 87, stk. 2, litra a), b) og c), kan tydeligvis ikke anvendes i dette tilfælde på grund af den

([10]) EFT C 28 af 1.2.2000, s. 2 . Berigtiget i EFT C 232 af 12.8.2000, s. 17.

([11]) Domstolens dom af 17. september 1980 i sag C-730/79, Philip Morris Holland BV mod Kommissionen, Sml. 1980, s. 2671, præmis 11 og 12.

([12]) *Kilde*: Eurostat.

([13]) Ifølge Domstolens retspraksis er betingelsen om skade for samhandlen opfyldt, når den støttemodtagende virksomhed udøver en økonomisk aktivitet, der er genstand for samhandel medlemsstaterne imellem. Det forhold, at støtte styrker nævnte virksomheds position i samhandlen i Fællesskabet i forhold til konkurrenterne, udvirker i sig selv, at samhandlen er blevet fordrejet. For så vidt angår statsstøtte i landbrugssektoren, er den faste retspraksis, at en bestemt statsstøtte fordrejer samhandlen i Fællesskabet og konkurrencen, også når den er relativt ringe og fordeles blandt et stort antal erhvervsfolk. Jf. Domstolens dom af 19. september 2002 i sag C-113/00, Kongeriget Spanien mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, Sml. 2002 I, s. 7601, præmis 30 til 36 og 54 til 56, og Domstolens dom af 19. september 2002 i sag C-114/00, Kongeriget Spanien mod Kommissionen, Sml. 2002 I, s. 7657, præmis 46 til 52 og 68 til 69.

([14]) Domstolens dom af 13. juli 1988 i sag 102/87, Den Franske Republik mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber. 1988, Sml. s. 4067.

pågældende støttes art og formål. De italienske myndigheder har faktisk ikke påberåbt sig anvendelse af artikel 87, stk. 2, litra a), b) eller c).

(42) Heller ikke artikel 87, stk. 3, litra a), kan finde anvendelse i den givne sag, fordi støtten ikke er bestemt til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse. Desuden har Italien heller ikke påberåbt sig anvendelse af artikel 87, stk. 3, litra a).

(43) Artikel 87, stk. 3, litra b), kan heller ikke anvendes på den pågældende støtte, da det ikke drejer sig om støtte, der kan fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i Italiens økonomi. Desuden har Italien heller ikke påberåbt sig anvendelse af artikel 87, stk. 3, litra b).

(44) Den pågældende støttes formål er heller ikke fremme af kulturen eller bevarelse af kulturarven, som omhandlet i artikel 87, stk. 3, litra d), hvilket Italien heller ikke har påberåbt sig.

(45) I betragtning af støttens karakter og dens formål er den eneste anvendelige undtagelse den, der er anført i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

Gældende bestemmelser

(46) Anvendelse af den under betragtning 45 anførte undtagelse skal vurderes i lyset af bestemmelserne for ydelse af statsstøtte til fremme af reklame i landbrugssektoren, med andre ord rammebestemmelserne for reklame ([15]).

(47) I henhold til punkt 7.1 vil Kommissionen tage de nye rammebestemmelser i anvendelse i forbindelse med ny statsstøtte, herunder også endnu ikke behandlede meddelelser fra medlemsstaterne, med virkning fra den 1. januar 2002. Støtte, der er ulovlig i henhold til artikel 1, litra f), i forordning (EF) nr. 659/1999 vil blive vurderet efter de regler og rammebestemmelser, der gjaldt på det tidspunkt, støtten blev givet.

(48) I overensstemmelse med beslutningen om at indlede proceduren, hvori Kommissionen udtrykker tvivl om den pågældende foranstaltnings forenelighed med de gældende regler for denne type støtteforanstaltning ([16]), drejer denne beslutning sig kun om den allerede udbetalte støtte eller den, som er udbetalt efter den 1. januar 2002 til salgsfremme af og reklame for landbrugsprodukter opført i traktatens bilag I.

(49) Hvad angår støtten til salgsfremstød, er det i punkt 8 i rammebestemmelserne for reklame fastsat, at salgsfremmende foranstaltninger i form af formidling af videnskabelig viden til den brede offentlighed, afholdelse af handelsmesser og -udstillinger, deltagelse i sådanne arrangementer og lignende PR-foranstaltninger, herunder analyser og markedsundersøgelser, derimod ikke betragtes som reklame. Statsstøtte til salgsfremmende foranstaltninger i bred forstand er behandlet i punkt 13 og 14 i EF-rammebestemmelserne for statsstøtte i landbrugssektoren ([17]). Eftersom meddelelsen ikke specificerer, om støtten kun gælder små og mellemstore virksomheder, gælder Kommissionens forordning (EF) nr. 1/2004 af 23. december 2003 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder, der beskæftiger sig med produktion, forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter ([18]) ikke i dette tilfælde.

(50) Hvad angår støtte til reklame, fastsætter punkt 7 i rammebestemmelserne for reklame, at »reklame« — selve genstanden for de gældende rammebestemmelserne — ikke kun er enhver foranstaltning i massemedierne (presse, radio, tv eller plakater), der skal få forbrugerne til at købe et bestemt produkt, men omfatter alle aktiviteter, der har til formål at få de økonomiske aktører eller forbrugerne til at købe det pågældende produkt, men også alle former for materiale, som uddeles direkte til forbrugerne med samme formål, herunder salgsfremmende foranstaltninger rettet mod forbrugerne på salgsstedet.

Støtte til salgsfremmende foranstaltninger

(51) Af de foreliggende oplysninger fremgår det, at støtte til deltagelse i messer og workshopper i Fællesskabet og uden for Fællesskabet, som beskrevet under betragtning 31, litra a) og b), og under betragtning 32 i denne beslutning, kan støtte til salgsfremmende foranstaltninger kun anses for støtte, for så vidt som de beskrevne aktiviteter hverken omfatter aktiviteter, der har til formål at få de økonomiske aktører eller forbrugerne til at købe det pågældende produkt, eller materiale uddelt direkte til forbrugerne med dette formål. På basis af punkt 7 i rammebestemmelserne for reklame anses støtte til aktiviteter, der har til formål at få de økonomiske aktører eller forbrugerne til at købe det pågældende produkt, samt materiale uddelt direkte til forbrugerne med samme formål, for støtte til reklame.

(52) I det omfang, foranstaltninger med henblik på deltagelse i messer og workshopper i Fællesskabet og uden for Fællesskabet rent faktisk kan anses for støtte til salgsfremmende foranstaltninger i henhold til punkt 13 og 14 i EF-rammebestemmelserne for statsstøtte i landbrugssektoren, kan der ydes støtte op til 100 %, men ikke over 100 000 EUR pr. modtager over en treårig periode. Dette maksimumsbeløb kan overskrides, men ikke overskride 50 % af de støtteberettigede udgifter, hvis støtten ydes virksomheder, der omfattes af definitionen på små og mellemstore virksomheder i Kommissionens forordning (EF) nr. 79/2001 af 12. januar 2001 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og

([15]) Jf. fodnote 5.

([16]) Jf. punkt 27, 28 og 29 i beslutningen offentliggjort i EUT C 48 af 24.2.2004, s. 2.

([17]) Jf. fodnote 9.

([18]) EUT L 1 af 3.1.2004, s. 1.

mellemstore virksomheder ([19]). Til beregning af støttebeløbet anses den, der modtager tjenesterne for at være støttemodtageren. Som det fremgår af de italienske myndigheders kommentarer, finansieres de pågældende salgsfremstød inden for det nævnte maksimum for støtte og er derfor forenelig med de for området gældende regler ([20]).

(53) For at undgå fordrejning af konkurrencevilkårene bør denne type støtteforanstaltning principielt kunne udnyttes af de støtteberettigede i det pågældende område baseret på objektivt fastsatte betingelser, som anført i punkt 14 i EF-rammebestemmelserne for statsstøtte i landbrugssektoren. På basis af de af Italien meddelte oplysninger anført under betragtning 32 ovenfor forekommer disse betingelser at være opfyldt ([21]). Støtteforanstaltninger, der er begrænset til bestemte sammenslutninger og bestemt til kun at begunstige disses medlemmer, indvirker ikke på sektorens udvikling i sin helhed og betragtes som driftsstøtte. Hvis de pågældende tjenester er blevet ydet af sammenslutninger af producenter eller af andre landbrugsorganisationer til gensidig støtte, skal tjenesterne således være tilgængelige for alle landbrugere. I sådanne tilfælde skal eventuelle bidrag til den pågældende sammenslutnings eller organisations administrationsomkostninger være begrænset til omkostningerne ved leveringen af tjenesteydelsen.

Støtte til reklame

(54) I det omfang de omfatter aktiviteter med til formål at få de økonomiske aktører eller forbrugerne til at købe det pågældende produkt eller materiale uddelt direkte til forbrugerne med samme formål (f.eks. reklame på salgsstedet eller reklame til de økonomiske aktører, såsom fødevarevirksomheder, engros- eller detailforhandlere, restauranter, hoteller og andre aktører i restaurantsektoren), skal ovennævnte støtteforanstaltninger til fordel for deltagelse i messer og workshopper vurderes i lyset af de gældende regler for støtte til reklame, såsom reklamefremstød i massemedierne (pressen, plakater, radio, fjernsyn), der er beskrevet under betragtning 31, litra c), og betragtning 33 i denne beslutning.

(55) Ifølge rammebestemmelserne for reklame skal omkostninger til reklame afholdes af producenterne og forhandlerne selv som en del af deres normale økonomiske aktivitet.

(56) For ikke at blive betragtet som driftsstøtte, men som støtte der er forenelig med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), må det kræves, at støtte til reklame ikke ændrer handelsvilkårene i et omfang, der strider mod den fælles interesse (negative kriterier), og fremmer udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner (positive kriterier). Hvis der ydes statsstøtte, skal det ske under overholdelse af Fællesskabets internationale forpligtelser, som for landbrugsområdets vedkommende er fastsat i WTO-aftalen om landbrug af 1994.

(57) For at opfylde de negative kriterier i punkt 3.1 i rammebestemmelserne for reklame må støtte ikke gives til reklamekampagner, der strider mod EF-traktatens artikel 28 (punkt 3.1.1), til kampagner, der strider mod den afledte EF-ret (punkt 3.1.2) eller til støtte til reklame for bestemte virksomheder (punkt 3.1.3). Når offentligt finansierede reklameforanstaltninger desuden betros private virksomheder, for at udelukke en eventuel tildeling af støtte til sådanne virksomheder, skal valget af den pågældende private virksomhed ske under overholdelse af markedsreglerne, evt. ved anvendelse af offentligt udbud i overensstemmelse med fællesskabsreglerne og Fællesskabets retspraksis ([22]) og navnlig ved at gøre passende reklame for sådanne tiltag, således at markedet for tjenesteydelser forbliver åben for konkurrence, og det er muligt at sikre upartiskhed i udbudsprocedurerne.

(58) På baggrund af de givne oplysninger ser det ud til, at kriterierne i punkt 3.1.1 (reklamekampagner, der strider mod EF-traktatens artikel 28) og 3.1.3 (støtte til reklame for bestemte virksomheder) er opfyldt for de reklamekampagner, der er beskrevet under betragtning 30 og 31, litra c), og i betragtning 33 i denne beslutning. De italienske myndigheder har imidlertid ikke givet nogen angivelse af, om kriterierne i punkt 3.1.2 (kampagner, der strider mod den afledte EF-ret) ligeledes blev opfyldt.

(59) Ud over at opfylde de negative kriterier ifølge punkt 3.2 i rammebestemmelserne for reklame skal den subventionerede reklame opfylde mindst en af de positive kriterier, der skal vise, at støtten rent faktisk fremmer udvikling af en bestemt økonomisk aktivitet eller bestemte økonomiske regioner. Dette positive kriterium anses for opfyldt, hvis

([19]) EFT L 10 af 13.1.2001, s. 33. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 364/2004 (EUT L 63 af 28.2.2004, s. 22).

([20]) For så vidt angår landbrugssektoren, er støtte til salgsfremmende aktiviteter og reklame uden for Fællesskabet ikke eksplicit omfattet af EF-rammebestemmelserne for statsstøtte i landbrugssektoren. Dvs. at Kommissionen foretager en skønsmæssig vurdering heraf. Ifølge Kommissionens sædvanlige praksis kan de her behandlede støtteforanstaltninger, hvis de overholder relevante regler, der gælder for statsstøtte på Fællesskabets område, anses for at være forenelige med fællesmarkedet. Jf. f.eks. Italia/Toscana støtte N 656/02, støtte NN 150/02 (ex N 109/02) (Kommissionens brev C(2003) 1747 af 11.6.2003) og støtte NN 44/03 (ex N 6/03) (Kommissionens brev C (2003) 2534 af 23.7.2003).

([21]) Som anført i Kommissionens beslutning K(2002) 1768 endelig af 7.5.2002 (Støtte N 241/01 Italien/Camere di commercio) er en europæisk virksomheds hjemland og registrering hos det lokalt kompetende handelskammer ikke underkastet nogen retlig eller faktisk begrænsning. Jf. også støtte N 62/01 (Italien/Unione delle Camere di Commercio del Piemonte e del Veneto) Kommissionens beslutning SG(2001)D/290914 af 8.8.2001.

([22]) Sag C-324/98, som nævnt ovenfor.

den subventionerede reklame vedrører et af følgende: landbrugsprodukter og andre produkter, der er overskud af, eller underudnyttede arter; nye produkter eller erstatningsprodukter, der endnu ikke er overskud af; højkvalitetsprodukter, herunder produkter, der er produceret eller fremkommet ved hjælp af miljøvenlige produktions- eller afvandingsmetoder, som f. eks. økologiske landbrugsprodukter; udvikling af visse regioner; udvikling af små og mellemstore virksomheder (SMV), jf. forordning (EF) nr. 70/2001; projekter, der gennemføres af officielt anerkendte organisationer som defineret i Rådets forordning (EF) nr. 104/2000 af 17. december 1999 om den fælles markedsordning for fiskerivarer og akvakulturprodukter ([23]); projekter, der gennemføres i fællesskab af producentorganisationer eller fiskeriorganisationer, der er anerkendt af de nationale myndigheder.

(60) Med henvisning til støtte til reklame peger de italienske myndigheders bemærkninger ikke på, at de pågældende reklameforanstaltninger opfylder de ovenfor anførte positive kriterier.

(61) For så vidt angår loftet over statsstøtte til reklame for landbrugsprodukter, er det i punkt 5 i rammebestemmelserne for reklame bestemt, at direkte støtte fra et offentligt budget principielt ikke må overstige det beløb, som erhvervet selv anvender til en given reklamekampagne. Således bør andelen af direkte støtte i forbindelse med reklame ikke overstige 50 %, og branchens virksomheder skal bidrage med mindst 50 % af udgifterne, enten ved frivillige bidrag eller ved opkrævning af skattelignende afgifter eller obligatoriske bidrag. For at tage hensyn til, hvor vægtige nogle af de positive kriterier i punkt 3.2 er, kan Kommissionen give tilladelse til, at ovennævnte direkte maksimumsstøtte forhøjes til 75 % af udgifterne til reklame for produkter, der er produceret af SMV i områder, som er berettiget til støtte i henhold til traktatens artikel 87, stk. 3, litra a).

(62) Af indgivne oplysninger anført under betragtning 31 i denne beslutning fremgår, at alle støtteforanstaltninger og reklame i den pågældende støtteordning finansieres 100 % med offentlige midler. Således er betingelsen om, at 50 % (eller i givet fald 25 %) af finansieringen skal komme fra branchen, ikke opfyldt.

(63) Af ovenfor anførte vurdering kan Kommissionen konkludere, at den pågældende støtte til reklame ikke opfylder kriterierne i punkt 3.1.2 (støtte til kampagner, der strider mod den afledte EF-ret), og 3.2 (positive kriterier) og 5 (loft over statsstøtte) i rammebestemmelserne for reklame.

([23]) EFT L 17 af 21.1.2000, s. 22. Ændret ved tiltrædelsesakten af 2003.

(64) Denne konklusion gælder for foranstaltninger udført såvel i som uden for Fællesskabet. Eftersom støtte til reklamekampagner uden for Fællesskabet ikke udtrykkeligt er omfattet af rammebestemmelserne for statsstøtte i landbrugssektoren, anvender Kommissionen en skønsmæssig vurdering heraf. Ifølge Kommissionens sædvanlige praksis kan støtte efter gældende regler for statsstøtte på Fællesskabets område analogt anses for at være forenelig med fællesmarkedet, og det er tilladt med finansiering op til 80 % ([24]). I det foreliggende tilfælde blev foranstaltningerne, som det fremgår af de givne oplysninger og som belyst under betragtning 31 og 33 ovenfor, gennemført både i og uden for Fællesskabet, og støtten udgjorde i alle tilfælde 100 %. Således blev hverken kriterierne i punkt 3.1.2 (støtte til kampagner, der strider mod den afledte EF-ret), 3.2 (positive kriterier) i rammebestemmelserne for reklame, eller loftet for statsstøtte tilladt af Kommissionen overholdt i dette tilfælde ([25]). Den pågældende støtte er derfor ikke forenelig med fællesmarkedet.

(65) Denne beslutning vedrører udelukkende støtteforanstaltninger i landbrugssektoren til salgsfremmende aktiviteter og reklame for landbrugsprodukter opført i traktatens bilag I. Den udgør ikke Kommissionens officielle stilling til spørgsmålet om overensstemmelsen af tjenesteydernes udvælgelse med fællesskabsreglerne for offentligt udbud og retspraksis desangående. Kommissionen forbeholder sig ret til at uddybe undersøgelsen af spørgsmålet i lyset af reglerne for offentligt udbud.

VI. **KONKLUSION**

(66) Af ovenfor anførte betragtninger fremgår, at støtte til salgsfremmende aktiviteter, i det omfang den er i overensstemmelse med punkt 13 og 14 i EF-rammebestemmelserne for statsstøtte i landbrugssektoren, kan anses for forenelig med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), hvis det drejer sig om støtte til fremme af udviklingen af bestemte økonomiske aktiviteter.

(67) Støtteforanstaltninger til reklame, der ikke er i overensstemmelse med rammebestemmelserne for reklame for produkter opført i EF-traktatens bilag I og bestemte produkter, der ikke er opført i dette bilag, er ikke forenelige med fællesmarkedet og kan kun gennemføres, hvis de ændres således, at de bringes i overensstemmelse med nævnte bestemmelser.

(68) De støtteforanstaltninger, der er ydet til reklame, og som ikke er forenelige med fællesmarkedet, skal, hvis de er blevet ydet, restitueres fra støttemodtagerne.

([24]) Jf. f.eks. Italia/Toscana støtte N 656/02, støtte NN 150/02 (ex N 109/02) (Kommissionens brev C(2003) 1747 af 11.6.2003) og støtte NN 44/03 (ex N 6/03) (Kommissionens brev C(2003) 2534 af 23.7.2003.

([25]) Jf. fodnote 23.

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den støtte, som Italien har besluttet at yde til markedsføring af landbrugsprodukter opført i traktatens bilag I, i medfør af artikel 4 i Regionen Siciliens regionallov nr. 27/1997, er forenelig med fællesmarkedet.

Denne støtte godkendes derfor.

Artikel 2

Den støtte, som Italien har besluttet at yde til reklame for landbrugsprodukter opført i traktatens bilag I i medfør af artikel 4 i Regionen Siciliens regionallov nr. 27/1997, er uforenelig med fællesmarkedet.

Denne støtte må således ikke ydes.

Artikel 3

Italien træffer alle nødvendige foranstaltninger for at tilbagesøge den i artikel 2 omhandlede støtte, der allerede ulovligt er stillet til rådighed.

Tilbagesøgningen skal ske straks og i overensstemmelse med den nationale lovgivning på betingelse af, at denne muliggør øjeblikkelig og effektiv gennemførelse af denne beslutning. Den støtte, der skal tilbagebetales, pålægges renter fra det tidspunkt, hvor den blev udbetalt til støttemodtageren, og indtil den er blevet tilbagebetalt. Renterne beregnes på basis af den referencesats, der anvendes til at beregne subventionsækvivalenten for regionalstøtte.

Artikel 4

Italien ændrer bestemmelserne i den nationale lovgivning om støtte til reklame for landbrugsprodukter opført i traktatens bilag I, således at de bringes i overensstemmelse med EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til reklame for produkter opført i traktatens bilag I, såvel som for bestemte produkter, der ikke er opført i dette bilag.

Artikel 5

Italien skal senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning meddele Kommissionen, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterkomme beslutningen.

Artikel 6

Denne beslutning er rettet til Den Italienske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 2. juni 2004.

På Kommissionens vegne

Franz FISCHLER

Medlem af Kommissionen